

حسین موسویان در مقاله ای در المانیتور؛

چطور به ژاپن، برزیل، آرژانتین، آفریقای جنوبی، آلمان و هلند که غنی سازی دارند نمی گویند اشاعه دهنده؟

پایگاه اینترنتی المانیتور در تحلیلی نوشت، توافق با ایران، استاندارد جدیدی برای معاهده منع گسترش وضع خواهد کرد.

تاریخ: ۰۴ اسفند ۱۳۹۳ - ۱۱:۱۲

کد خبر: ۲۴۵۰۹۹

گروه هسته‌ای، سید حسین موسویان، مذاکره کننده سابق ایرانی در تحلیلی برای این پایگاه اینترنتی

نوشت: محمد جواد ظریف وزیر خارجه ایران و علی اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در ژنو با جان کری، وزیر خارجه آمریکا و ارنست مانیز، وزیر انرژی این کشور دیدار کردند. حسین فریدون، مشاور ارشد، حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران نیز تیم مذاکره کننده را برای تسهیل مشاوره ها و همکاری ها همراهی می کند. این بالاترین سطح مذاکرات بین ایران و آمریکا از زمان انقلاب 1979 است. مذاکرات

هسته ای بین ایران و قدرت های جهانی نیز در لحظه حساس و در لحظه نهایی قرار دارد و شانس دستیابی به توافق نهایی نیز بالای پنجاه درصد است.

به گزارش یولتن نیوز، اخیراً، هنری کیسینجر وزیر خارجه اسبق و مشاور امنیت ملی پیشین آمریکا که دانش وی در موضوعات امنیت ملی غالباً در محافل سیاسی واشنگتن، زبانزد است، اظهارات انتقاد آمیز غیرقابل توجیهی درباره تلاش ها برای مذاکره بر سر یافتن راه حل مسالمت آمیز برای مناقشه هسته ای ایران مطرح کرده است. کیسینجر درباره تلاش های دیپلماتیک فعلی اظهار داشت، بازخورد این رویکرد، حرکت از منع گسترش هسته ای به سمت مدیریت آن است. وی در ادامه افزود، اگر کشورهای دیگر در منطقه به این جمع بندی برسند که آمریکا با گسترش غنی سازی اورانیوم که در یک سال می تواند به تسلیحات هسته ای منجر شود، موافقت کرده است و اگر آنها از آن به بعد اصرار کنند که همان ظرفیت را داشته باشند، ما در جهانی که تسلیحات هسته ای در آن گسترش یافته است، زندگی خواهیم کرد که حتی اگر آن توافقنامه نیز پایدار باشد، ما به لحظه کشیدن ماشه بسیار نزدیک می شویم.

اظهارات کیسینجر، بازتابی از یک فهم محاصره شده در وضعیت فعلی گفتگوهای هسته ای و تاریخ برنامه هسته ای ایران و همچنین واقعیت های سیستم بین المللی فعلی در خصوص منع گسترش هسته ای است.

کلید درک مسئله منع گسترش هسته ای داشتن درک کامل از ان پی تی یا معاهده منع گسترش تسلیحات هسته ای است که هدف آن کاهش اشاعه تسلیحات هسته ای و فن آوری تسلیحاتی و نیز خلع سلاح هسته ای به نفع قدرت های دارای تسلیحات هسته ای است.

چندین سال است که تعدادی از کشورهای امضاکننده این پیمان، در هر دو طرف تقسیم بندی تسلیحات هسته ای، از نظر فنی بسیاری از الزامات وارده در ان پی تی را نقض کرده اند. دست کم پنج کشور یعنی برزیل، آرژانتین، مصر، کره جنوبی و تایوان که وارد برنامه های هسته ای مخفیانه شده اند بدون این که به آژانس بین المللی انرژی اتمی اطلاع دهند.

دولت های دارنده تسلیحات هسته ای نیز، غالبا از الزامات آمده در ان پی تی برای خلع سلاح سرباز زده اند و حتی در برخی موارد، کلاهک های هسته ای خود را ارتقا داده و یا تعداد آن را افزایش داده اند. در مورد ایران مسلما، استانداردهای دوگانه قابل ملاحظه ای وجود دارد.

کیسینجر به احتمال زیاد می داند که در حال حاضر بسیاری از دولت ها وجود دارند که بدون دارا بودن تسلیحات هسته ای از ظرفیت غنی سازی اورانیوم برخوردارند که از جمله آنها می توان به ژاپن، برزیل، آرژانتین، آفریقای جنوبی، آلمان و هلند اشاره کرد. این کشورها از این توان برخوردارند و هرگز به آنها توصیف اشاعه کننده به کار برده نشده است.

برای چندین دهه، در موضع غرب در قبال برنامه هسته ای ایران، سیاست حفظ وضع موجود بوده است و آنها بر این دیدگاه بودند که ایران نباید هیچ نوع برنامه هسته ای داشته باشد. به ویژه آمریکا همواره به دنبال این است که حقوق هسته ای ایران که در ان پی تی آمده است نقض کند و می گوید که ایران حتی نمی تواند کارخانه

تولید برق هسته ای در ایران داشته باشد، ایران نمی تواند به بازار سوخت بین المللی دسترسی پیدا کند و ایران اگر بخواهد به هر فناوری هسته ای دست یابد، تحریم می شود.

از ایران انتظار داشتند که همه تعهدات و الزامات خود در ان پی تی را رعایت کند بدون این که هیچ از حقوق تصریح شده برای ایران در این معاهده را محترم بشمارند. تنها در سال 2002 بعد از آن که روشن شد ایران برنامه غنی سازی هسته ای خود را در چارچوب محدودیت های سختگیرانه ان پی تی توسعه داده و به واقعیت های موجود شکل داده است، موضع سرسختانه و مخالف با قوانین بین المللی غرب در باره ایران از این که این کشور نباید هیچ برنامه هسته ای داشته باشد، تغییر کرد.

برنامه هسته ای ایران و هر توافقنامه هسته ای احتمالی با ایران، یک نوع مجوز بی سابقه منع گسترش نیست، بلکه در مقابل یک روایت دیگر از موضع مصمم یک دولت در دفاع از حقوق ان پی تی خود است و فراتر از همه این ها در جهت تضمین این حقوق است.

برخلاف آنچه که کیسینجر می خواهد دیگران به آن باور داشته باشند، توافقنامه هسته ای برآمده از مذاکرات می تواند تاکید مجددی بر تعهد ایران به ان پی تی از طریق بازرسی های بی سابقه و شفاف سازی در برنامه هسته ای ایران باشد. مذاکره قدرت های جهانی با ایران در حالی حاضر متقاعدکننده است که تهران از تعهدات خود در معاهده ان پی تی هم بیشتر عمل می کند. درحقیقت این رویکرد که با بسیاری از ادعاهای مطرح شده درباره آسیب به امنیت بین المللی یا وضع هرگونه استاندارد جدید فاصله دارد، تضمین می کند که ایران به یک اشاعه دهنده هسته ای تبدیل نخواهد شد. برای جلوگیری از یک جنگ ویرانگر برای همه طرف ها، این رویکرد تنها راهی است که می تواند آن را تضمین کند.